

Vereniging Onbeperkt Lezen

Spreekbuis voor wie tekst niet vanzelf spreekt

Beleidsplan 2017-2018

3 oktober 2017

Inhoudsopgave

Inleiding.....	blz. 2
Hoofdstuk 1: Missie en visie en organisatie.....	blz. 3
1.1. Missie en visie	
1.2. De organisatie	
1.3. Beschermvrouw H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden	
1.4. Geschiedenis	
1.5. Huisvesting	
1.6. Goed bestuur	
1.7. Klachtenprocedure	
Hoofdstuk 2: Leden, donateurs en overige begunstigers.....	blz. 7
2.1. Volwassen leden	
2.2. Jeugdleden	
2.3. Donateurs	
2.4. Overige begunstigers	
Hoofdstuk 3: Positie en profilering in het netwerk.....	blz. 10
3.1. Ordening van de “wereld van mensen met een leesbeperking”	
3.2. Samenwerking en afstemming	
3.3. Relevante ontwikkelingen bij de gesubsidieerde dienstverlening	
3.4. Overige ontwikkelingen in de markt	
Hoofdstuk 4: Terugblik projecten beleidsplan 2015-2016	blz. 14
4.1. Projecten vanuit Onbeperkt Lezen	
4.2. Projecten van derden	
Hoofdstuk 5: Projecten voor de periode 2017- 2018.....	blz. 21
5.1. Projecten vanuit Onbeperkt Lezen	
5.2. Projecten van derden	
Hoofdstuk 6: Financiën.....	blz. 26
6.1. Meerjarenbegroting	
6.2. Beheersing uitgaven	
6.3. Nieuwe inkomstenbronnen	
Bijlage I: profielschets bestuur	
Bijlage II: personele invulling organisatie	
Bijlage III: meerjarenbegroting 2017 – 2020	

Inleiding

In dit nieuwe beleidsplan kijken we vooruit naar de komende beleidsperiode 2017 en 2018. Het geactualiseerde beleidsplan is grotendeels een voortzetting van bestaand beleid, gebaseerd op de verenigingsmissie Onbeperkt Lezen en wordt mede bepaald door de ontwikkelingen om ons heen.

In deze beleidsperiode zijn onze speerpunten:

- Promoten van de Vereniging en de missie Onbeperkt Lezen
- Stimuleren van lezen in aangepaste leesvormen bij de jeugd
- Realiseren van de Braille-Autoriteit
- Participeren in de Rondetafelbijeenkomsten over toegankelijke informatie en lectuur

De opzet van dit beleidsplan is ongeveer gelijk aan die van het vorige beleidsplan. Om praktische redenen is er geen separaat evaluatiedocument opgesteld, maar komen ontwikkelingen en ervaringen uit de vorige beleidsperiode integraal terug in dit nieuwe document. Hoofdstuk 1 beschrijft de missie en visie van de organisatie. Hoofdstuk 2 beschrijft hoe mensen aan onze vereniging kunnen zijn verbonden. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de positie en profilering van de vereniging in het netwerk.

In Hoofdstuk 4 wordt beschreven hoe de projecten uit de afgelopen beleidsperiode zijn verlopen. In Hoofdstuk 5 worden de projecten voor de periode 2017 en 2018 toegelicht. In Hoofdstuk 6 wordt tenslotte duidelijk gemaakt hoe we onze inkomsten en uitgaven in evenwicht houden.

Hoofdstuk 1: Missie en visie en organisatie

1.1. Missie en visie

In haar statuten heeft de vereniging vastgelegd dat zij zich ten doel stelt dat mensen met een visuele, een cognitieve of motorische beperking of dyslexie in het belang van hun persoonlijke ontplooiing, maatschappelijke integratie en culturele participatie, een gelijkwaardige toegang hebben tot dezelfde bronnen van taal, kennis, cultuur en educatie als mensen die geen leeshandicap hebben.

Nederland telt naar schatting 300.000 mensen met een leesbeperking omdat zij blind- of slechtziend zijn. Verder zijn er in Nederland naar schatting 700.000 mensen met dyslexie. Een kleiner aantal mensen met afasie of een motorische beperking vindt ook baat bij aangepaste lectuur en/of doet een beroep op de Vereniging. Mogelijk zijn deze cijfers te laag geschat.

In de visie van de Vereniging mogen mensen met een leeshandicap geen beperkingen ervaren in de toegankelijkheid en beschikbaarheid van informatie en lectuur. Hiertoe voert onze organisatie een 4-tal hoofdtaken uit:

1. Het geven van informatie en advies
2. Belangenbehartiging
3. Ondersteunen van ideeën en initiatieven vanuit de achterban
4. Het ondersteunen van projecten die het Onbeperkt Lezen bevorderen

Als Vereniging met inspraak van direct betrokkenen is zij aanspreekpunt én spreekbuis voor overheden en andere organisaties. De kernwaarden van de Vereniging zijn: open, behulpzaam, bekwaam, verantwoordelijk, samenbindend, onafhankelijk. De Vereniging inspireert tot nieuwe activiteiten en innovaties.

1.2. De organisatie

Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering is het belangrijkste formele orgaan van de Vereniging. Deze vergadering vindt in principe éénmaal per jaar plaats, doorgaans in de eerste helft van de maand juni. In de vergadering wordt het jaarverslag en de verkorte jaarrekening van het voorgaande jaar toegelicht en besproken en de meerjarenbegroting goedgekeurd. Ook is er alle gelegenheid voor de leden om zaken die hen ter harte gaan in te brengen. De aanwezige leden hebben tijdens de vergadering stemrecht. Eventueel aanwezige donateurs mogen mee discussiëren, maar hebben geen stemrecht.

Al jarenlang werd aansluitend op de vergadering een persoon genodigd om een korte inhoudelijke presentatie te geven. De Algemene Ledenvergadering werd afgesloten met een door de Vereniging aangeboden lunch.

Sinds 2017 is de Algemene Ledenvergadering onderdeel van een themadag voor de leden (de Ledendag). Voor 2017 is gekozen voor het thema "Kijk op Taal".

Behalve met de Algemene Ledenvergadering wordt aan de verenigingsvorm ook inhoud gegeven via de ledenwerkgroepen. In de ledenwerkgroepen worden actuele thema's besproken, behandeld en uitgewerkt tot realistische projecten.

Bestuur

De Vereniging wordt bestuurd door bestuursleden die zijn benoemd in de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering en voor wie een rooster van aftreden is opgesteld. Het bestuur verdeelt onderling de posities van secretaris en penningmeester. De voorzitter evenwel wordt in functie benoemd door de Algemene Ledenvergadering. Voor het bestuurslidmaatschap is een algemeen profiel opgesteld, dat als bijlage I aan het beleidsplan is toegevoegd. Aan afzonderlijke bestuursleden kunnen specifieke aandachtsgebieden worden toebedeeld. Het bestuur komt minimaal vier keer per jaar in vergadering bijeen en is daarnaast aanwezig op de Algemene Ledenvergadering. In bijlage II wordt ingegaan op de huidige bestuurssamenstelling. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting voor het komende jaar vast, die aansluit op de meerjarenbegroting die aan de Algemene Ledenvergadering wordt gepresenteerd. Na afloop van een kalenderjaar stelt het bestuur een door een accountant beoordeelde jaarrekening vast. Voor de leden is een inhoudelijk jaarverslag met de verkorte jaarrekening beschikbaar, dat wordt toegelicht en besproken in de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering.

Verenigingsbureau

De dagelijkse werkzaamheden van de Vereniging worden verricht vanuit het verenigingsbureau onder leiding van de directeur. Naast de directeur is een beleidsmedewerker in dienst.

De organisatie is bewust klein gehouden. Door samenwerking en uitbesteding kan efficiënt en effectief worden gewerkt. ICT-beheer en financiële administratie zijn uitbesteed. Tot eind 2016 had de Vereniging voor vier uur per week een interieurverzorgster in eigen dienst. Na haar uitdiensttreding is ervoor gekozen deze werkzaamheden extern in te huren bij een schoonmaakbedrijf.

Binnen de Vereniging zijn diverse ledenwerkgroepen actief en worden met of op initiatief van deze ledenwerkgroepen activiteiten georganiseerd of projecten ondersteund. Opdat het bestuur de werkzaamheden op inzet en resultaat kan volgen, wordt sinds 2014 gewerkt met jaarplannen, die een overzicht bieden van geplande nieuwe en jaarlijks terugkerende werkzaamheden.

Het bestuur en de directeur hebben hun verantwoordelijkheden vastgelegd in een directiestatuut. Om een soepele bedrijfsvoering te realiseren, is aan de directeur een aantal volmachten gegeven. In november 2016 is de notariële volmacht geactualiseerd, in januari 2017 is een procuratieregeling opgesteld en is het directiestatuut geactualiseerd. In bijlage II wordt ingegaan op de personele invulling van het verenigingsbureau

1.3. Beschermvrouw H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 18 juni 2005 is H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden geïnstalleerd als beschermvrouw van de Vereniging. Dat was na het overlijden van Koningin Juliana in maart 2004, die het Beschermvrouwschap van de Vereniging decennia lang met raad en daad heeft uitgeoefend.

Op het in 2014 door de Vereniging georganiseerde braillesymposium heeft Prinses Laurentien een prominente rol gehad bij de presentatie van het boek "Op Weg naar Braille", dat zij had voorzien van een voorwoord. Op 29 september 2016 opende de Prinses als beschermvrouw van de Vereniging het leesbevorderingsproject op de Visioschool te Rotterdam en maakte zij kennis met de verschillende manieren waarop de kinderen met een visuele beperking lezen. Ook ging zij in gesprek met kinderen, ouders, dienstverleners en mensen uit het onderwijs over de toegankelijkheid van lees- en leermaterialen in Nederland.

Haar inzet wordt door de Vereniging bijzonder gewaardeerd. Mede afhankelijk van haar agenda zal in de komende periode worden gezien hoe en wanneer de inzet van Prinses Laurentien benut kan worden om project(en) bijzondere aandacht te schenken.

1.4. Geschiedenis

De organisatie werd in 1891 door Gualtherus Johannes Kolff opgericht als een particuliere stichting 'De Nederlandsche Braille-Bibliotheek', een stichting die in 1894 werd omgevormd tot de vereniging 'De Nederlandsche Blindenbibliotheek' (NBB) en is later bekend geworden onder de naam Nederlandse Luister- en Braillebibliotheek (NLBB) met het verzorgen van brailleschriften en gesproken boeken voor blinden en slechtzienenden. Oprichter Kolff koos voor de verenigingsvorm, omdat leden in die organisatievorm de mogelijkheid hebben invloed uit te oefenen via bijvoorbeeld de algemene ledenvergadering. Door wijzigingen van overheidswege heeft de Vereniging in 2002 al haar productietaken overgedragen aan Stichting Dedicon en vanaf 1 januari 2007 is ook de uitleenfunctie overgedragen aan wat nu heet Bibliotheekservice Passend Lezen en is de Vereniging verder gegaan onder de naam NLBB Vereniging van Leesgehandicapten. In de Algemene Ledenvergadering van 2015 is deze naam gewijzigd in Vereniging Onbeperkt Lezen, een naam die duidelijk maakt waar de Vereniging voor staat.

1.5. Huisvesting

Het verenigingsbureau is gehuisvest in een pand op het adres Koningin Emmakade 198 te Den Haag. De Vereniging maakt "om niet" gebruik van het pand dat in bezit is van Stichting Bouwfonds van Vereniging Onbeperkt Lezen.

De benedenverdieping van het pand aan de Koningin Emmakade te Den Haag is ingericht als multifunctionele ruimte voor ontvangst en ontmoetingen, presentaties en vergaderingen. Er is een vrij WIFI-netwerk beschikbaar.

De eerste verdieping huisvest kantoorruimtes voor de medewerkers.

De bovenste verdieping wordt gebruikt voor het eigen archief en een kamer is om niet beschikbaar gesteld aan Het Nationaal Blindenmuseum. Hier wordt een deel van hun archief bewaard. Het gaat hier om een uitzondering, het bestuur is niet voornemens om in de toekomst meer ruimtes voor verhuur aan te bieden, om zo vrij van verplichtingen te blijven.

1.6. Goed bestuur

Publiek, overheid, sponsors, vrienden-organisaties en andere stakeholders willen inzicht in de effectiviteit en efficiëntie van organisaties. De Vereniging vindt het belangrijk dat hiervoor in de organisatie een aantal waarborgen zijn ingebouwd en volgt hiervoor diverse lijnen.

Governance Code Cultuur

Het toepassen en naleven van de negen principes van de Governance Code Cultuur bevordert (goed bestuur) binnen culturele organisaties. De Vereniging wil deze code naleven en zal hierover inzicht geven in het jaarverslag.

De (culturele) ANBI status

De Vereniging staat bij de belastingdienst geregistreerd als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). De Vereniging voldoet aan de voorwaarden om voor deze status in aanmerking te komen.

In 2014 is de Vereniging door de Belastingdienst gekwalificeerd als culturele ANBI, waardoor donateurs in aanmerking komen voor een extra giftenaftrek. De verwachting is dat deze regeling over niet al te lange tijd zal vervallen.

CBF-Keurmerk goede doelen

Het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving) streeft naar het in stand houden en versterken van het vertrouwen van het publiek in Goede Doelenorganisaties. Gezien haar structuur kan de Vereniging zich laten beoordelen voor het standaard CBF keurmerk. Echter, hiervoor zijn de boekhoudkundige eisen zodanig, dat het voor de Vereniging een te grote belasting zou zijn om hier aan te voldoen. Daarom wordt vooralsnog afgezien van het binnenhalen van dit keurmerk. Er zijn thans wel ontwikkelingen over dit keurmerk, dat minder bureaucratie beoogt en dat goede doelen meer beoordeelt op prestaties en daarmee mogelijkheden biedt voor de zogenaamde kleinere goede doelen. De Vereniging zal de verdere discussies nauwlettend volgen.

1.7. Klachtenprocedure

De Vereniging doet haar uiterste best om haar leden, donateurs en andere relaties zo goed mogelijk van dienst te zijn. Toch is het mogelijk dat er zaken fout gaan of niet zoals afgesproken. In deze situaties kan een klacht worden ingediend.

Een klacht kan zowel schriftelijk, per brief of per e-mail, als telefonisch worden geuit.

Elke klacht wordt geregistreerd aan de hand van een klachtenformulier. Een klacht wordt zo snel mogelijk en uiterlijk binnen 14 dagen door de directeur van de Vereniging beantwoord. Mocht dit niet te verwezenlijken zijn dan wordt de indiener van de klacht hierover bericht en wordt afgesproken op welke termijn de klacht wordt afgehandeld.

Als de klachtenprocedure is afgerond, maar de indiener van de klacht desondanks ontevreden is over de wijze waarop de Vereniging de klacht heeft behandeld, dan kan hij/zij schriftelijk bij het bestuur in beroep gaan door het sturen van een brief aan:

Vereniging Onbeperkt Lezen

T.a.v. het bestuur

Koningin Emmakade 198

2518 JP DEN HAAG.

Binnen 21 dagen wordt het beroep beantwoord.

Alle klachten worden geregistreerd op een klachtenformulier en verzameld in een klachtenmap.

De binnengekomen klachten worden door de Vereniging gebruikt om de kwaliteit van de organisatie en haar activiteiten te verbeteren.

Hoofdstuk 2: Leden, donateurs en overige begunstigers

2.1. Volwassen leden

De verenigingsvorm is in 1894 een bewuste keuze geweest van oprichter Kolff, zodat anders dan bij een stichting hier de leden het laatste woord hebben.

Contributie

De leden betalen een contributie waarvan het bedrag door de Algemene Ledenvergadering is vastgesteld. In 2007 is de contributie vastgesteld op € 10 per lid per jaar en tot op heden op hetzelfde niveau gebleven. Voorzien wordt dat in de looptijd van dit beleidsplan de contributie niet zal wijzigen. De Vereniging is niet financieel afhankelijk van de contributie omdat er meerder steunstichtingen zijn.

De contributie wordt automatisch geïncasseerd in mei van het lopende contributiejaar. De leden die geen machtiging tot incasso hebben afgegeven ontvangen in mei, kort voordat de Algemene Ledenvergadering wordt gehouden, een acceptgiro met het verzoek de contributie van € 10,- over te maken. De betalingsherinnering werd altijd in november van enig jaar verzonden, maar sinds 2017 wordt de betalingsherinnering al medio juli verzonden.

Eerst leek het er nog op dat in 2019 de papieren acceptgirokaart zou ophouden te bestaan, maar die beslissing is voor onbepaalde tijd uitgesteld. Er blijken nog te veel mensen van dit betaalmiddel gebruik te maken. Niettemin zullen we onze leden blijven stimuleren over te gaan op een automatische incasso, omdat deze wijze van betalen veel minder tijd en geld kost dan alternatieve verzoeken om betaling.

Aanmelding

Een lid kan zich telefonisch, schriftelijk of via de website als nieuw lid aanmelden. Bij de inschrijving wordt gevraagd naar de leesbeperking en naar de eerste voorkeursleesvorm. In 2016 is de inrichting van de ledenadministratie verbeterd en kan specifiekere informatie over de leden worden vastgelegd. Het hebben van een leesbeperking is overigens geen vereiste voor het lidmaatschap; het lidmaatschap staat open voor iedereen die de missie Onbeperkt Lezen onderschrijft.

Opzegging en uitschrijving

Het lidmaatschap eindigt in zijn algemeenheid door opzegging of door overlijden. Opzegging dient bij voorkeur schriftelijk en vier weken voor ingang van het nieuwe jaar plaats te vinden. Indien een opzegging niet tijdig heeft plaatsgevonden, loopt het lidmaatschap door tot het einde van het eerstvolgende boekjaar.

Wanneer een lid bij herhaling schriftelijk is gemaand zijn contributie te voldoen en hierop geen actie heeft ondernomen, kan het bestuur met opgave van redenen namens de Vereniging tegen het einde van het lopende boekjaar het lidmaatschap beëindigen.

Ledenwerving en ledenbinding

We moeten constateren dat het ledental heel sterk daalt. Het ledenbestand ontstond grotendeels in de periode dat de Vereniging de bibliotheekfunctie vervulde en op basis daarvan de leden kon inschrijven. In de afgelopen 10 jaar melden nieuwe leden zich mondjesmaat aan en dan meestal op basis van deelname aan onze evenementen. Er zijn in 2016 veel inspanningen gedaan om onze nieuwe naam bekend te maken. Wij hebben daarmee een groot bereik gehad. Echter, een positief effect zoals het inschrijven van nieuwe leden volgde niet. We zullen moeten toegeven dat dit te maken heeft met de veranderende samenleving en de komst

van internet. Het verenigingsmodel past minder goed bij deze tijd. Mensen organiseren zich niet als vanzelfsprekend in een Vereniging en betrokkenheid via een betaald lidmaatschap is niet meer van deze tijd. Dit geldt vooral voor jongeren. Hierdoor kun je de binding met de missie Onbeperkt Lezen niet meer uitdrukken in aantallen leden. We zullen dit moeten erkennen en andere indicatoren moeten vinden om onze maatschappelijk rol te wegen. Wij zullen ons hier de komende beleidsperiode over bezinnen.

Verenigingsbericht

Om onze leden geïnformeerd te houden verschijnt vier keer per jaar het Verenigingsbericht in braille, op Daisy-cd-rom, als tekstbestand of in druk in een groot lettertype. Het Verenigingsbericht is gratis voor verenigingsleden.

Er zal moeten worden nagedacht hoe de inhoud van de Verenigingsberichten voor alle verschillende lezersgroepen en leeftijdscategorieën interessanter kan worden. In de komende beleidsperiode wordt een start gemaakt met een informatieblad voor de jeugdige lezer (en hun ouders), met voor hen interessante berichten over lezen in aangepaste leesvormen en beschikbaarheid van nieuwe boeken. Om de nieuwe jeugdcollectie bekend te maken bij een groter publiek zal contact worden opgenomen met de medewerkers van Passend Lezen.

2.2. Jeugdleden

In de afgelopen beleidsperiode heeft de Vereniging veel geïnvesteerd en gestimuleerd om het aanbod van de jeugdcollectie bij bibliotheekservice Passend Lezen te verbreden en te promoten. Om het lezen bij blinde en zeer slechtziende kinderen te stimuleren zal de Vereniging goed moeten weten wat de leeswensen van de kinderen zijn. De Vereniging wil de kinderen uit deze doelgroep beter leren kennen. In de ALV van 2016 is daarom bij wijze van proef het gratis jeugdlidmaatschap geïntroduceerd.

Het is nu tijd voor de volgende fase in het jeugdbeleid en de komende beleidsperiode zal het accent worden gelegd op het vergroten van het leesplezier en het bevorderen van het lezen (thuis!) voor de doelgroep. Dit willen wij bijvoorbeeld doen door jeugdleden de kans te geven om hun individuele leeswens(en) in vervulling te laten gaan en door het periodiek uitbrengen van een informatieblad over ontwikkelingen in de collectie, ander boekennieuws en een inspirerend interview met een jeugdlezers.

De verhalen die wij optekenen zullen verder in het kader van betere bewustwording verspreiden onder dienstverleners, uitgevers en andere relevante professionals in het veld.

Mocht het aantal ingeschreven kinderen substantieel worden, dan wordt het interessant om in een latere fase activiteiten te organiseren, die aansluiten bij de interesses van de kinderen.

2.3. Donateurs

De Vereniging wil zoveel mogelijk mensen betrekken bij haar missie Onbeperkt Lezen. Donateurs zijn van belang om het draagvlak voor de missie van de Vereniging te versterken. Daarnaast is donateurschap een alternatief voor mensen die de Vereniging willen begunstigen, maar voor wie het lidmaatschap geen optie is. Donateurs en andere relaties stuurden wij tot twee jaar geleden een jaarbericht van de door de Vereniging verrichte activiteiten. Vanwege de hoge kosten voor een relatief kleine doelgroep zijn we daar in 2016 mee gestopt. Per brief, die jaarlijks in februari wordt verzonden, informeren wij onze donateurs over enkele relevante projecten en verwijzen wij voor meer informatie, zoals het jaarverslag, naar de website.

In de afgelopen periode is wel veel pr geweest over de Vereniging, maar is geen speciale actie geweest om donateurs te werven. Wij zullen ons hier het komende jaar over beraden.

2.4. Overige begunstigers

Vaste steunfondsen

Het dagelijks bestuur van de Vereniging is tevens het bestuur van de drie steunfondsen, die de Vereniging begunstigen: Stichting Vrienden, Stichting Bouwfonds en de "Fundatie Scheltema"-stichting. De fondsen ondersteunen de Vereniging met het jaarlijks in balans brengen van de uitgaven en inkomsten. Deze fondsen zijn van vitaal belang voor de Vereniging, omdat de inkomsten uit contributies, nalatenschappen etc. onvoldoende zijn om de uitgaven die zijn opgenomen in de begroting, te dekken.

Grote en kleine fondsen voor cofinanciering

Er is ook een aantal fondsen dat meerjarige steun geeft aan ons verenigingswerk door jaarlijks een vast budget beschikbaar te stellen aan de Vereniging, als bijdrage in de exploitatie of als bijdrage in te realiseren projecten. De Vereniging heeft in 2015 en 2016 steun ontvangen van de volgende fondsen: Cornelis Roozenfonds, Hooykaas-La Lau Fonds, Stichting Thurkow Fonds, Schmalhausen fonds en Stichting van Helten. Wij hopen ook in 2017 en 2018 van een divers aantal fondsen weer financiële steun te mogen ontvangen.

Nalatenschappen

Met grote regelmaat ontving in de afgelopen jaren zowel de Vereniging als -in mindere mate- de Stichting Vrienden financiële middelen uit nalatenschappen. Nalatenschappen worden beneficiair aanvaard. Dergelijke inkomsten zijn onvoorspelbaar en kunnen daarom niet in de begroting worden opgenomen. Ze worden achteraf via de jaarrekening verantwoord. De trend leek dat de inkomsten uit nalatenschappen terugliepen. Hoewel in de afgelopen periode zich weer een aantal aanzienlijke nalatenschappen hebben aangediend, lijkt het ons goed onze Vereniging ook in de nieuwe beleidsperiode te presenteren aan mensen die goede doelen willen begunstigen via hun testament via hiervoor geschikte media. In de nieuwe beleidsperiode zullen wij dit continueren.

Hoofdstuk 3: Positie en profilering in het netwerk

3.1. Ordening van de “wereld” van mensen met een leesbeperking

De doelgroep voor de missie Onbeperkt Lezen is zeer divers. Naast visueel gehandicapten hebben ook andere groepen baat bij aangepaste leesvormen zoals dyslectici, verstandelijk beperkten, lezers met hersenletsels en lezers met een fysieke handicap die hen verhindert een boek vast te houden.

De schattingen over het aantal visueel gehandicapten in Nederland lopen uiteen, omdat de gradaties van slechtziendheid verschillend worden beschreven en geteld en omdat mensen niet geregistreerd worden op beperking. De schattingen lopen uiteen van 160.000 tot 300.000 personen. In de wereld van blinden en slechtzienden is er een grote diversiteit aan organisaties actief, zoals die op het gebied van onderwijs- en revalidatie, belangenverenigingen, dienstverleners, fondsen, etc. Andere bij het lezen gehandicapten, zoals bijvoorbeeld dyslectici, kenmerken zich door een lage organisatiegraad, zeker als het gaat om de leesbelangen van deze doelgroepen.

Er blijkt nog veel onwetendheid bij het algemene publiek over de mogelijkheden van aangepaste leesvormen en het bestaan van de –door de rijksoverheid – gesubsidieerde dienstverlening voor deze doelgroep. De Vereniging vindt het haar taak om zoveel mogelijk mensen die geholpen zijn met aangepaste leesvormen, de weg te wijzen. Wij vinden het belangrijk dat alle relevante organisaties samenwerken om de doelgroep beter te bereiken. De Vereniging stelt hier graag mensen en middelen voor beschikbaar.

Om aandacht te vragen voor onze activiteiten en ontwikkelingen verzenden wij 3 tot 4 per jaar de digitale nieuwsbrief “Onbeperkt Lezen berichten” aan relaties in ons netwerk en andere belangstellenden.

In de belangenbehartiging zetten wij ons in om uitgeverij van lectuur en informatie te bewegen hun content al bij de bron toegankelijk aan te bieden. Zolang deze ideale situatie nog niet is bereikt, richten wij ons ook op de kwaliteit van lectuur en informatie die achteraf wordt aangepast en geleverd in de diverse leesvormen, een belangrijke en veelzijdige dienstverlening die wordt gefinancierd met subsidie van de rijksoverheid.

De gesubsidieerde dienstverlening Aangepast Lezen

Het programma Aangepast Lezen is op basis van de Bibliotheekwet onderdeel van het takenpakket van de Koninklijke Bibliotheek (KB) en wordt op nationaal niveau uitgevoerd. De feitelijke uitvoering vindt plaats door Bibliotheekservice Passend Lezen, in samenwerking met stichting Dedicon en de CBB, maar de KB stuurt deze voorziening aan en coördineert. De KB ontvangt hiervoor subsidie van het Ministerie van OCW. Er vindt geregeld informatie-uitwisseling plaats tussen de Vereniging en de verantwoordelijken bij de KB voor het programma Aangepast Lezen.

De Lezersraad adviseert gevraagd en ongevraagd over ontwikkelingen binnen het programma Aangepast Lezen en bij Bibliotheekservice Passend Lezen in het bijzonder. Daarnaast is voor meer strategische zaken het zogenaamde informeel overleg in het leven geroepen, waar de gesubsidieerde dienstverleners, de belangenbehartigers en eventueel andere belanghebbenden zoals uitgeverij, aan tafel de ontwikkelingen agenderen en bespreken. In de komende beleidsperiode zullen wij het belang van een dergelijk overleg blijven bepleiten en graag blijven participeren.

Waar nodig en wenselijk, manifesteert de Vereniging zich als dé belangenbehartiger van kinderen en volwassenen die zijn aangewezen op aangepaste leesvormen. Om zicht te houden

op de wensen van de doelgroep is het van belang dat er transparantie is over het gebruik van de verschillende diensten. Al lijkt er steeds meer bereidheid om openheid te betrachten over de dienstverlening, vinden wij het nog steeds van belang dat er met enige regelmaat onafhankelijke tevredenheidsonderzoeken worden gehouden over de dienstverlening. Deze onderzoeken, maar ook jaarverslagen, adviezen van de Lezersraad en dergelijke dienen transparant op de website van de dienstverleners te worden gepresenteerd.

De Vereniging als belangenvertegenwoordiger van mensen met een leesbeperking speelt hier een belangrijke rol waar het gaat om de braille- en gesproken boekdienstverlening. De Vereniging is er om een luisterend oor te zijn voor die lezers die niet mee kunnen in de veranderingen binnen de dienstverlening. Waar de communicatie vanuit de dienstverlening niet altijd even helder is of de klanten zelf ontgaat, probeert de Vereniging te bemiddelen. Waar het gaat om klachten die niet goed in behandeling zijn genomen, of waar niet wordt teruggekoppeld naar de klant, neemt de Vereniging het over waarbij de persoon in kwestie persoonlijk wordt teruggebeld. Behalve belangenvertegenwoordiging staat hierbij "het onbeperkt lezen" op een hoge plaats en probeert de Vereniging een oplossing te bieden waar het gaat om ontbrekende titels van aangepaste lectuur of persoonlijke wensen die door de voorziening aangepast lezen niet kunnen worden gehonoreerd. Vanuit de leden wordt aangedrongen om waar mogelijk druk uit te oefenen of kritische vragen te stellen, bijvoorbeeld in 2016 en 2017 over het uitblijven van aanwinstenlijsten en het aanbieden van goede toegankelijke informatie in alle leesvormen en klachten over de nieuwe website.

Dienstverlening voor aangepaste school- en studieboeken

Vanuit het Ministerie van OCW worden middelen verstrekt aan Stichting Dedicon zodat blinden en slechtzienden hun school- en studieboeken kunnen laten omzetten in de gewenste leesvorm. Voor leerlingen met dyslexie of een motorische of lichamelijke beperking is er eveneens aangepast lesmateriaal beschikbaar.

Er is sinds enige jaren regelmatig overleg op het Ministerie van OCW samen met producenten en collega belangenbehartigers zoals de Oogvereniging. Inmiddels is dit overleg eind 2016 uitgemond in een veel breder platform, de zogenaamde rondetafelbijeenkomsten, waarvan er inmiddels drie hebben plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomsten komen afgevaardigden van uitgevers, onderwijsorganisaties, Dedicon, belangenbehartigers en de Koninklijke Bibliotheek bijeen om een toekomstagenda te maken voor toegankelijke lectuur en informatie. Wij verwachten dat dit de komende beleidsperiode gaat leiden tot concrete uitvoeringsplannen, waarbij toegankelijkheid dichterbij de bron wordt gerealiseerd en er meer mogelijkheden komen om de digitale middelen toegankelijker te maken.

3.2. Relevante ontwikkelingen bij de gesubsidieerde dienstverlening

Zoals in 3.1. wordt uiteengezet, bekostigt de overheid via twee subsidiesporen de dienstverlening voor mensen met een leesbeperking. De Vereniging vindt deze organisatorische tweedeling van algemene lectuur enerzijds en studie- en schoolboeken anderzijds voor de lezer een niet te begrijpen situatie. Inmiddels zijn er een aantal voorstellen gedaan om de beschikbare materialen bij Dedicon Educatief, waar gewenst, te gaan ontsluiten via Bibliotheekservice Passend Lezen. In het komende jaar zullen deze worden uitgewerkt en de Vereniging zal dit proces nauwlettend volgen.

Binnen het programma Aangepast lezen wordt getracht via diverse projecten de dienstverlening te optimaliseren, te moderniseren en te innoveren. Zo is met de introductie van de methode "streamen" mogelijk gemaakt dat zonder tussenkomst van een speciale daisy-speler, via tablets en smartphones, het gesproken boek en nu sinds kort ook kranten en tijdschriften kunnen

worden beluisterd. De Vereniging juicht deze methode toe omdat hiermee het lezersgemak wordt vergroot en de drempel om gebruik te maken van de voorzieningen wordt verlaagd. Wel zijn digitale systemen kwetsbaar en wordt bij niet goed functioneren een groot risico gelopen. De Vereniging blijft er verder op wijzen dat zolang er nog een groep lezers is die nog niet vertrouwd is met de digitale mogelijkheden, voor deze groep de traditionele dienstverlening moet blijven bestaan. Ook hier geldt dat bestaande diensten zoals braille geprint op papier en gesproken boeken op cd volgens onze informatie nog het merendeel van de klanten tot tevredenheid stemt.

3.3. Overige ontwikkelingen in de markt

De ratificatie van het VN verdrag voor de rechten van mensen met een beperking door het parlement in 2016 biedt de kans om toegankelijkheid van lectuur- en informatie op de agenda te zetten van overheid, politiek en bedrijfsleven. De toenemende digitalisering, de introductie van e-boeken, etc. leidt tot een herpositionering van de lezersmarkt en in het bijzonder die van aangepast lezen. De uitgevers van zwartdruk- en luisterboeken zijn steeds beter op weg om controle te houden over bronbestanden en auteursrechten. De overheid zal samen met de producenten van aangepast lezen aan vertrouwen moeten werken bij de uitgeverwereld om aangepaste leesvormen in het stelsel beschikbaar te houden. Lastige discussies zullen tot een goed einde gebracht moeten worden en leiden tot een win-win situatie, waar alle partijen voordeel bij hebben. Aan onze wens om bronbestanden van uitgevers in te zetten voor het produceren van aangepaste leesvormen wordt steeds vaker tegemoet gekomen, maar dat proces is nog wel in ontwikkeling. Het is ook in dit kader belangrijk dat, bijvoorbeeld via de rondetafelbijeenkomsten, verder gebouwd wordt aan een goede vertrouwensrelatie tussen uitgevers en producenten van aangepaste leesvormen.

3.4. Samenwerking en afstemming

De Vereniging wil organisaties en missies samenbrengen en zoekt hiervoor bewust samenwerking en afstemming met organisaties die met en voor mensen uit dezelfde doelgroep werken. Hiervoor onderhoudt de Vereniging kennismakings- en voortgangsoverleggen met collega-organisaties zoals de Oogvereniging, Oogfonds en in mindere mate met vertegenwoordigende organisaties van dyslectici, zoals Woortblind. Ook is er op reguliere basis een constructieve dialoog met Bibliotheekservice Passend Lezen en de producenten van aangepaste lectuur, Dedicon en CBB. Daarnaast is er contact met onderwijs- en revalidatie-instellingen als Visio en Bartiméus. Tot slot vinden wij ervaringsuitwisseling met de leveranciers van hulpmiddelen zoals de producenten van de Orion Webbox en de producenten Optelec en Lexima van belang. Over de voortgang van deze overleggen wordt vanuit het verenigingsbureau gerapporteerd in managementrapportages aan het bestuur en verslag gedaan aan de leden via de Verenigingsberichten.

Op het terrein van lezen in grote letter is Stichting Fonds XL een belangrijke samenwerkingspartner. Mede doordat de directeur van de Vereniging bestuurslid is van dit Fonds is het mogelijk om in samenwerking leesprojecten te realiseren. Samen met Fonds XL levert de Vereniging Onbeperkt Lezen jaarlijks een bijdrage aan de grote lettereditie van de CPNB-actie Nederland Leest en de speciale letter editie van het Kinderboekenweekgeschenk (ook een CPNB-actie).

Op het gebied van lees- en schrijfbevordering zijn in Nederland ook organisaties actief, zoals de Stichting Lezen en de Stichting Lezen en Schrijven. De Vereniging vindt het belangrijk dat met

deze organisaties wordt samengewerkt, al is het lastig gebleken om dit in projecten om te zetten.

De Koninklijke Bibliotheek is op basis van de Bibliotheekwet de regievoerder van het programma Aangepast Lezen. De verwachting is dat over enige tijd synergie-effecten ontstaan, die gunstig uitwerken voor onze missie Onbeperkt Lezen. Thans zijn er nog teveel schotten tussen de verschillende diensten, zoals Luisterbieb, het e-boek platform Met name het beter benutten van digitale ontwikkelingen kan voordelig zijn voor het beter en sneller beschikbaar komen van aangepaste leesvormen. De Vereniging zal de ontwikkelingen volgen en waar nodig en mogelijk deze ook aanjagen.

Hoofstuk 4: Terugblik projecten beleidsplan 2015-2016

4.1. Projecten vanuit de Vereniging (V)

Project V1 – Intensiveren PR mede door inzet sociale media

In de afgelopen beleidsperiode zijn met de hulp van het communicatiebureau BBK | Door Vriendschap Sterker (verder te noemen BBK) de naam en de activiteiten van de Vereniging intensief gepromoot. Er is in 2015 een filmpje gemaakt dat zich speciaal richt op de doelgroep slechtziende volwassenen en hun mogelijkheden om te lezen. Naast het filmpje is ook een geschreven en gesproken dagboek gemaakt van een fictieve persoon.

In 2016 lag het accent op de doelgroep jeugd. In goede samenwerking met Visio en Bartiméus onderwijs is een korte film gemaakt over lezen en leeswensen van de jeugd. Naast deze film is ook een dagboek geschreven vanuit een fictieve persoon. Voor de werving van jeugdleden zijn "leeswenskaartjes" ontwikkeld waarmee jonge lezers zich tot de Vereniging kunnen richten. De kosten voor deze activiteiten worden verantwoord bij project V6.

In 2017 wordt volgens hetzelfde concept gestart met het in beeld brengen van de groep lezers met dyslexie en de beperkingen die zij ervaren bij het lezen.

BBK heeft met deze promotiematerialen de Vereniging tools gegeven om mensen bewust te maken van de beperkingen die deze doelgroepen ervaren en hen te interesseren voor onze missie Onbeperkt Lezen. Deze middelen kunnen de komende jaren worden ingezet voor onze pr-activiteiten.

Om gericht leden te werven is in 2016 geadverteerd in de maandbladen Nestor en Plus (gericht om de speciale doelgroep 50+ waarbij veel slechtzienden zijn). Daarnaast heeft er eind 2016 gedurende 6 weken een radiospotje gedraaid op Radio 509. Beide acties leverden overigens amper nieuwe leden op.

Het idee om de nieuwe pr-middelen ook in te zetten voor ledenwerving is tussentijds – met instemming van het bestuur – bijgesteld. De focus is verlegd naar het opbouwen van contacten via de sociale media. Er is een training gevolgd over het effectief gebruik van Twitter en Facebook. Met betaalde advertenties via Facebook is een groot bereik gehaald. Het plaatsen van berichten geplaatst op Twitter en Facebook is nu een dagelijkse routine geworden en zal de komende beleidsperiode worden voortgezet. In de berichtgeving zal aandacht zijn voor de diversiteit van de doelgroep: blinden, slechtzienden, jongeren met een visuele beperking, mensen met dyslexie en hersenletsel.

Kosten in 2015: € 78.427,--

Kosten in 2016: € 50.001,--

Project V2 - Schrijversdag 2015

Op 7 maart 2015 (het begin van de Boekenweek) organiseerde de Vereniging samen met de ledenwerkgroep weer een Schrijversdag in het Beatrixgebouw van de Jaarbeurs te Utrecht. Iris Pronk nam de interviews af met de (bekende) schrijvers Nelleke Noordervliet, Renate Dorrestein en Adriaan van Dis in een geheel met leden van de Vereniging gevulde zaal. Behalve mooie boeken schrijven bleken de auteurs zeer onderhoudend en boeiend te kunnen vertellen. Iris Pronk nam uitgebreid de tijd om ook het uiterlijk van de auteurs te omschrijven voor het niet- of slechtziende publiek en gaf goede introducties op hun oeuvre. Ook was er tijd voor de schrijvers om een passage voor te lezen uit eigen werk en voor de leden om vragen te stellen naar aanleiding van hun boeken. Na afloop was er gelegenheid om de hand te schudden of voor een kort persoonlijk woord met de auteurs.

Kosten in 2015: € 13.258,--

Kosten in 2016: --

Project V3 - Boek op verzoek (gestart als pilot)

Deze nieuwe service aan de leden is in 2015 gestart als een pilot. Dit project omvat het op verzoek van leden produceren van een boektitel in de gewenste leesvorm in het geval deze niet is opgenomen (of geproduceerd gaat worden) de collectie van Bibliotheekservice Passend Lezen. In dit project kunnen vijf titels worden gehonoreerd. De Vereniging heeft hiervoor jaarlijks een budget van €10.000 euro beschikbaar. Een onafhankelijke jury beoordeelt de aanvragen en kiest vijf titels.

De titels worden geproduceerd door de CBB. De aanvrager krijgt een bewaarexemplaar en de titel wordt aangeboden aan Bibliotheekservice Passend Lezen om deze in de collectie op te nemen.

De totale kosten in 2015 waren € 10.372,99. Door een extern fonds was een bedrag van € 3.872 beschikbaar gesteld en was er zo ruim voldoende budget om de vijf titels te honoreren. Vanwege het positieve verloop van de pilot heeft het bestuur ingestemd om hier vanaf 2016 een vaste dienst voor leden van te maken.

In 2016 kreeg het project dus een vervolg. Nieuwe ervaring was dat een door de jury gehonoreerde boektitel niet in productie kon worden gegeven, omdat de uitgever het boek zelf als audioboek wilde produceren. Ook bleek dat één gesproken boek al in het buitenland beschikbaar was en daar (met hulp van Dedicon) kon worden aangekocht.

Er waren in 2016 geen aanvragen voor brailleboeken. Uiteindelijk zijn er drie boeken ingesproken. Wederom waren de aanvragers erg blij met hun gesproken boek. Van een extern fonds is een bijdrage van € 3.800 ontvangen, waardoor Boek op Verzoek in dit jaar wederom ruim binnen het geplande budget kon worden afgesloten.

Kosten in 2015: € 10.375

Kosten in 2016: € 10.308,-*

*Omdat niet alle producties gepland voor 2016 in dat jaar zijn gereedgekomen (of de factuur is het jaar erna ontvangen) kunnen er in de jaarstukken afwijkende bedragen voorkomen

Project V4 – Ledengeschenk

De Vereniging biedt haar leden jaarlijks een geschenk aan in de vorm van een bewaarexemplaar audioboek (meestal een bijzondere uitgave of productie zoals hoorspel).

In 2015 was het ledengeschenk een audioboek met de titel Headhunters van Jo Nesbo.

In 2016 was het ledengeschenk Pogingen iets van het leven te maken, het geheime dagboek van Hendrik Groen, 83 1/4 jaar.

Vaak wordt gebruik gemaakt van het aanbod van uitgeverij Rubinstein, afgewisseld met speciale producties die worden geproduceerd in opdracht van de Vereniging.

Kosten 2015: € 11.040,--

Kosten 2016: € 10.544,--

Project V5 – Promotie van het boek Op Weg naar Braille

In 2015 is op het braillesymposium het informatieve boek "Op Weg naar Braille" gepresenteerd. Het boek dat volwassenen op weg helpt bij een eerste verkenning over braille en het mogelijk leren van braille. Het boek is tot stand gekomen op initiatief van de ledenwerkgroep Braille

Educatie. Er zijn duizend exemplaren geproduceerd die centraal zijn opgeslagen en de komende jaren via de boekhandel kunnen worden gekocht. Belangrijk is de doelgroep te blijven attenderen op het boek. Hiervoor zijn speciale folders vervaardigd om te verspreiden onder organisaties en hulpverleners.

Er is een verzendlijst aangelegd van voorlichtingsafdelingen van relevante organisaties (Visio, Bartiméus en Oogziekenhuizen) waar de folders aan zijn verzonden. Ook is er een digitale banner gemaakt die op de sociale media kan worden geplaatst met een link naar de boekhandel om snel te kunnen bestellen. Deze is ook ingezet op de sociale media.

Kosten 2015 : € 1.416,--

Kosten 2016 : € 699,--

Project V6 – Leesbevordering jeugd (gestart als: mini-leesfeestjes)

In 2013 organiseerde de Vereniging in samenwerking met andere organisaties een Groot Leesfeest op een centrale locatie in het land. In oktober 2015 werd dat nog gevolgd door een leesfeest op kleinere schaal in Nijmegen. Hoewel de aanwezige kinderen en ouders uitermate enthousiast waren, was de opkomst toch onvoldoende om deze opzet te continueren. In het vorige beleidsplan is in eerste instantie al het plan opgevat om via het organiseren van mini-leesfeesten op de diverse schoollocaties van Visio en Bartiméus, kinderen enthousiast te maken voor het lezen. Bij de uitwerking van dit project bleek dat er toch een veel samenhangender benadering van de jeugd nodig was. Doel was immers het lezen bij de jeugd te bevorderen en alleen een mini-voorleesfeest zou daar onvoldoende aan bijdragen. Gestart is met een onderzoek naar de leesbehoeften onder de jeugd. Hiervoor zijn vragenformulieren gemaakt die in de eerste helft van 2016 via de contacten in het onderwijs zijn verspreid. Met vragen over lezen, in welke leesvorm, wat zijn je leeswensen?, favoriete boek of schrijver, kun je de boeken krijgen in jouw leesvorm?, welke titels mis je?, enz. Vervolgens is, begeleid door de werkgroep Braille Promotie en Educatie, een jeugdplan geschreven met de volgende doelstellingen:

- Leesbevordering en het verschaffen van leesplezier aan jongeren met een leesbeperking.
- Meer jonge leden binden aan de Vereniging. Verjonging en mogelijke betrokkenheid bij de Vereniging in de toekomst.
-

Onze acties:

1. Stimuleren dat er meer leuke, geschikte titels in de collectie van Passend Lezen komen.
2. Leeswensen (boeken die niet in aangepaste leesvorm te verkrijgen zijn bij Passend Lezen) van jeugdige leden in vervulling laten gaan
3. Het initiëren en financieren van Leesbevorderingsfeesten op de scholen van Visio en Bartiméus In september 2016 is een eerste leesfeest georganiseerd door de Visio-school te Rotterdam, waarvoor Prinses Laurentien aanwezig was bij de kick-off.
4. In 2016 zijn jeugdboeken in aangepaste leesvormen geschonken aan leerlingen in het kader van Leesbevordering en ter ondersteuning van de Leesfeesten.
5. Voor de meervoudig gehandicapte leerlingen van Bartiméus en Visio heeft de Vereniging een speciaal voor deze doelgroep gemaakte voorstelling van een poppentheater (gebaseerd op het bekroonde prentenboek van het jaar) gefinancierd.
6. In 2016 zijn op verzoek van Bartiméus een aantal e-boeken geproduceerd en gefinancierd die de leerlingen via de Marvin App op een iPad kunnen lezen. Verder wordt gestimuleerd bij de dienstverleners van aangepast lezen dat er een collectie

toegankelijk e-boeken voor de jeugd komt, zodat zij deze met voor hen specifieke instellingen op een tablet kunnen lezen (zie verantwoording project D5)

7. BBK heeft in 2016 een aansprekende pr-video geproduceerd over de leesbehoeften van kinderen met een visuele beperking. De video is ingezet voor een pr-campagne op de sociale media.

Kosten 2015: € 6.419,---

Kosten 2016: € 24.357,--

Project V7 – Afasie en lezen

Met dit project zorgt de Vereniging dat er een (kleine) nieuwe collectie speciaal voor de doelgroep "afasie" geselecteerde boektitels wordt samengesteld. Deze boeken worden beschikbaar gesteld met een gesproken Daisy-cd. De cd's kunnen ook (los) geleend kunnen worden via een abonnement bij Bibliotheekservice Passend Lezen.

Er is contact gezocht met twee pilotbibliotheken om de collectie als proef gedurende een jaar te plaatsen. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd tot een kick-off in één bibliotheek namelijk die van Hoofddorp. In dit project werken wij samen met Probiblio, Dedicon en Bibliotheekservice Passend Lezen.

In 2015 is vooral veel overlegd over de aanpak en de samenstelling van de collectie.

In 2016 kwam het project uit de startblokken. Er was een pilotbibliotheek gevonden, de boektitels die nog niet waren ingesproken (12 titels) zijn in productie gegeven en de folder is ontwikkeld. Voor het project zijn externe fondsen aangeschreven, waarvan er drie een toezegging hebben gedaan. In 2016 was een tweede pilotbibliotheek nog niet gevonden. In de eerste pilotbibliotheek (Hoofddorp) was de kick-off van het pilot gepland voor januari 2017.

Kosten 2015: € 606,--

Kosten 2016: € 17.975,--

4.2. Projecten van derden (D)

Project D1 – XL-editie van CPNB actie Nederland Leest

De Vereniging wil graag (het lezen van) groteletter boeken in de openbare bibliotheek promoten. De CPNB is bereid om via de actie Nederland Leest aan de bibliotheken een grote letter versie aan te bieden. Deze druk wordt deels gefinancierd door Fonds XL en voor een klein deel ook door de Vereniging. De Vereniging zorgt daarnaast voor de promotie en bekendmaking van deze actie. Het is verder aan de bibliotheken of zij naast de gewone uitgave ook exemplaren van deze groteletterversie bestellen. Door de financiële bijdragen van Fonds XL en Vereniging Onbeperkt Lezen zijn aan de XL-editie voor de bibliotheken geen meerkosten verbonden.

In 2015 ging het om een verhalenbundel met lokale en per provincie verschillende streekverhalen (dus voor iedere provincie was een andere verhalenbundel gemaakt). In 2016 waren er drie verschillende titels uitgebracht (m.b.t. het onderwerp "democratie"). Omdat het in de voorgaande jaren steeds om een titel ging en nu meerdere boeken die in groteletters moesten worden gemaakt, waren de kosten ook hoger. Gemiddeld genomen werden er door de bibliotheken 7500 boeken per jaar besteld.

Kosten 2015: € 12.683,-- (overige 2/3 door Fonds XL bekostigd)

Kosten 2016: € 13.683,-- (overige 2/3 door Fonds XL bekostigd)

Project D2 – promotiekisten voor jeugdboeken voor blinde- en zeer slechtziende kinderen

Om de uitleen van de jeugdboeken van Bibliotheekservice Passend Lezen te bevorderen is de zogenaamde leskist geïntroduceerd met daarin voorbeeldboekjes en inschrijfformulieren. De leskisten zijn geplaatst op de scholen van Visio en Bartiméus en kunnen worden ingezet op informatieavonden voor ouders. De Vereniging heeft dit project middels een financiële bijdrage ondersteund. De kosten waren € 6.450,-- en door een extern fonds is hier ook € 4.128,-- aan bijgedragen.

Omdat de ambulante begeleiders van de scholen geen gebruik kunnen maken van de (niet-mobiele) leskist, is voor hen een 30-tal leskoffers gemaakt, die zij mee kunnen nemen naar de kinderen op reguliere scholen, die zij begeleiden. Deze leskoffers zijn allen gevuld met informatiemateriaal van Bibliotheekservice Passend Lezen. De kosten hiervoor waren € 4.675,-- en konden volledig worden bekostigd door de bijdrage die de Vereniging van een extern fonds hiervoor heeft ontvangen.

Kosten 2015: € 6.450,-- (kosten grotendeels gedekt door bijdrage fonds van € 4.128,--)

Kosten 2016: € 4.675,-- (kosten volledig gedekt door bijdrage fonds van € 4.675,--)

Project D3 – CPNB actie Kinderboekenweekgeschenk in speciale letter

De Vereniging wil graag het lezen van kinderboeken bevorderen voor kinderen die meer leesplezier hebben met een ander/groter lettertype. De CPNB is bereid om via de actie Kinderboekenweekgeschenk aan de boekhandel deze speciale versie aan te bieden. Deze druk wordt deels gefinancierd door Fonds XL en voor een klein deel ook door de Vereniging. De Vereniging zorgt daarnaast voor de promotie en bekendmaking van deze actie. De eerste jaren is gekozen voor het lettertype "dyslexie". Sinds 2016 wordt het Kinderboekenweekgeschenk uitgebracht in een standaard grote letter. Het is verder aan de boekhandel of zij naast de gewone uitgave ook exemplaren van deze groteletterversie bestellen. Door de bijdrage van Fonds XL en Vereniging Onbeperkt Lezen zijn hier voor de boekhandel geen meerkosten aan verbonden. In 2015 ging het om de titel Per Ongelukt en in 2016 om de titel Oorlog en Vriendschap. Van dit type boeken worden er gemiddeld 4500 stuks besteld.

Kosten 2015: € 3.897,-- (overige 2/3 door Fonds XL bekostigd)

Kosten 2016: € 3.101,-- (overige 2/3 door Fonds XL bekostigd)

Project D4 – Leesbevordering kinderen met dyslexie

Uitgeverij Rubinstein wilde een in de VS zeer succesvol boek "Hank" (met een dyslectische jongen als hoofdpersoon) naar Nederland halen. De Vereniging Onbeperkt Lezen is gevraagd om te participeren en het boek onder de aandacht te brengen van de doelgroep "dyslectische jongeren" om zo het lezen te stimuleren. De Vereniging zag hierin een kans om zich te profileren op de doelgroep kinderen met dyslexie in combinatie met de actie om samen met BBK-filmpje gericht op deze groep in te gaan zetten. Er is diverse keren overleg geweest en de Vereniging heeft een toezegging gedaan om een gedeelte van het project te financieren, maar vanuit Rubinstein is niets meer vernomen. Het boek is inmiddels verschenen in gedrukte vorm.

Kosten 2015: --

Kosten 2016: --

Project D5 - Promotie project Leesbevordering zeer slechtziende kinderen via tablets

De Vereniging wil graag (digitale) leesmogelijkheden op tablets realiseren en uitbreiden voor zeer slechtziende kinderen die thans nog zijn aangewezen op (beeldscherm)vergrotingen. Bartiméus Onderwijs heeft in dit kader een project uitgewerkt waarin zij het lezen voor de kinderen wil stimuleren door gebruik te maken van digitale boeken. Niets is immers zo flexibel als digitale tekst op een apparaat dat voldoet aan de eisen van gebruiksvriendelijkheid en de vereiste weergave specificaties. Het project leesbevordering heeft dan ook als hoofddoelstelling "zorgen voor de juiste media met de juiste leesinhoud voor slechtziende leerlingen en daarnaast het ontwikkelen van een in het onderwijs verankert leesbevorderingsbeleid dat zorgt voor consistentie binnen de verschillende afdelingen en voor blijvende aandacht voor het lezen". Fonds XL deed de volledige financiering van dit project en Vereniging Onbeperkt Lezen ondersteunt de promotie, volgt de ontwikkelingen en brengt ervaringen en inzichten over naar de gesubsidieerde dienstverlening.

Kosten 2015 : --

Kosten 2016: € 3.885,--

Project D6 - Promotie extra titels Dedicon project Jumbo Letter

Om het lezen van JumboLetterboeken (jeugdboeken in grote letters) te promoten heeft Dedicon in 2014 met steun van Stichting Blindenhulp een promotie-actie gehouden. Het bleek dat extra aandacht voor Jumboboeken daadwerkelijk leidt tot extra uitleen. Omdat de JumboLettercollectie in 2015 fors werd uitgebreid met financiële steun van de Koninklijke Bibliotheek en Fonds XL was de intentie opnieuw een promotieactie te starten. Vanuit Bibliotheekservice Passend Lezen, Dedicon noch de Vereniging zijn initiatieven op dit vlak ondernomen. Er zijn derhalve geen kosten gemaakt.

Kosten 2015: --

Kosten 2016: --

Project D7 – (Zelf)leermethode braille

Het expertisecentrum van Koninklijke Visio heeft in 2015 het project "zelfstudie braille" opgeleverd, mogelijk gemaakt met financiering vanuit Vereniging Onbeperkt Lezen en de Katholieke Stichting voor Blinden en Slechtzienden (KSBS). Dit project heeft geleid tot een methode waarbij cliënten de mogelijkheid krijgen om sneller en zelfstandiger braille te leren (lezen en schrijven) in hun eigen woonomgeving en in hun eigen tempo. De Vereniging heeft dit project vanaf het begin al (moreel en financieel) ondersteund omdat in de achterban (en gehoord in de werkgroep Braille Educatie) al jarenlang de wens leefde om een zelfleermethode braille in Nederland te introduceren die gemakkelijk en zonder barrières te verkrijgen is. In 2016 bleek de eerste oplage zo snel uitverkocht te zijn dat er gelijk een tweede oplage geproduceerd moest worden. Hiervoor heeft de Vereniging opnieuw een financiële bijdrage (€ 3.004,--) geleverd.

Visio heeft de zelfleermethode naderhand omgezet braillemethode voor het onderwijs (12-20 jaar).

Hoofdstuk 5: Projecten 2017 en 2018

5.1. Projecten vanuit de Vereniging (O)

Project O1 – Intensiveren PR mede door inzet sociale media

In de komende beleidsperiode is er nog gedurende een jaar aanvullend budget om de activiteiten van de Vereniging extra te promoten. De Vereniging beschikt inmiddels over een algemeen promotiefilmpje. Daarnaast zijn ook drie verschillende doelgroepen van onze Vereniging in beeld gebracht via filmpjes en bijbehorende cases (dagboek van een fictieve persoon).

BBK heeft met deze promotiematerialen de Vereniging tools gegeven om mensen bewust te maken van de beperkingen die deze doelgroepen ervaren bij het (niet kunnen) lezen en hen te interesseren voor onze missie Onbeperkt Lezen. Deze middelen kunnen de komende jaren worden ingezet voor onze pr-activiteiten.

In de berichtgeving zal aandacht zijn voor de diversiteit van de doelgroep: blinden, slechtzienden, jongeren met een visuele beperking, mensen met dyslexie en hersenletsel.

Begroting in 2017: € 50.000,--

Begroting in 2018: € 25.000,--

Project O2 – Ledendag

Naar het idee van één van de leden is vanaf 2017 de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering onderdeel van een breder programma voor de leden op de zogenaamde Ledendag geworden. In 2017 is de eerste ervaring opgedaan met de Ledendag met het thema “Kijk op taal”. De Ledendag krijgt in 2018 een vervolg met opnieuw een boeiend thema en boeiend programma.

Begroting 2017 : € 7.500,--

Begroting 2018 : € 7.500,--

Project O3 – Schrijversdag 2017

In 2017 stond onze tweejaarlijkse Schrijversdag weer gepland, die altijd wordt gehouden in of rond de Boekenweek. De dag was wederom een groot succes. Er waren in totaal 140 personen aanwezig. De opzet was deze keer iets anders. Gezocht is naar meer betrokkenheid bij de schrijvers, onder meer door een andere opstelling van de zaal. De leden van de werkgroep Schrijversdag hadden een grotere inbreng en namen deel aan het gesprek op het podium. Eind 2018 zal de volgende Schrijversdag (maart 2019) worden voorbereid.

Begroting 2017: € 12.500,--

Begroting 2018: --

Project O4 - Boek op Verzoek

Boek op Verzoek is inmiddels een jaarlijks terugkerende actie van de Vereniging. Dit project omvat het op verzoek van leden produceren van een boektitel in de gewenste leesvorm in het geval deze niet is opgenomen (of geproduceerd gaat worden) de collectie van Bibliotheekservice Passend Lezen. Er is budget voor vijf titels per jaar. Een onafhankelijke jury

beoordeelt de aanvragen en kiest de vijf titels. In 2017 zijn 5 titels in productie gesproken boek gegeven bij de CBB.

Begroting 2017: € 10.000,-

Begroting 2018: € 10.000,-

Project O5 – Ledengeschenk

In het kader van ledenbinding biedt de Vereniging haar leden jaarlijks een geschenk aan in de vorm van een bewaarexemplaar audioboek (meestal een bijzondere uitgave of productie zoals hoorspel).

In het verleden werd vaak gebruik gemaakt van het aanbod van uitgeverij Rubinstein, maar door hun veranderde marktpositie is de keuze bij hen beperkter en zal ook naar alternatieven moeten worden uitgekeken.

Begroting 2017: € 10.000,--

Begroting 2018: € 10.000,--

Project O6 – Leesbevordering van de jeugd

Met ingang van 2017 is het project “mijn leeswens” gestart om jaarlijks vier jeugdboeken te laten produceren. Doel is de jeugd enthousiast te maken om (meer) te gaan lezen.

In het najaar van 2017 komt een eerste uitgave van “jeugdberichten” met informatie, een interview en eventuele tips over aangepaste leesvormen voor de jeugd. Deze uitgave moet twee keer in het jaar gaan verschijnen, in het voor- en najaar.

De Vereniging zal initiatieven vanuit het onderwijs om leesfeesten te organiseren (financieel) blijven ondersteunen.

Begroting 2017: € 15.000,--

Begroting 2018: € 15.000,--

Project O7 – Leesbevordering volwassenen met dyslexie

Vereniging Onbeperkt Lezen wil volwassenen met dyslexie stimuleren te gaan lezen. Door gericht informatie en advies te bieden, bijvoorbeeld over aangepaste leesvormen en hulpmiddelen, willen wij de drempel om te gaan lezen verlagen.

Om de pr hierover te ondersteunen is in 2017 door BBK een filmpje gemaakt dat zich speciaal richt op deze doelgroep en hun leesproblemen. Naast het filmpje is ook een geschreven en gesproken dagboek gemaakt van een fictieve persoon. In het najaar van 2017 is een pr-actie gepland om het filmpje te gaan promoten via de sociale media.

Begroting 2017: € 25.000,--

Begroting 2018: -

Project O8 – Afasie en Lezen

In de komende beleidsperiode zal de pilot in de twee bibliotheken in Haarlemmermeer en 's Hertogenbosch doorlopen. Doel van dit project is te onderzoeken of het aanbieden van een boek gecombineerd met cd met gesproken tekst in de bibliotheek, het lezen bij mensen met afasie bevordert.

De pilot zal worden geëvalueerd met de projectgroep Afasie en Lezen, waarin naast Vereniging Onbeperkt Lezen ook afgevaardigden van ProBiblio, Bibliotheekservice Passend Lezen en Dedicon zitting hebben. Op basis van de ervaringen worden eventuele vervolgstappen gezet. Het is de bedoeling dat het project wordt overgenomen door meer bibliotheken en dat op de Vereniging een beroep kan worden gedaan voor de meerkosten van het invoegen van een cd met gesproken tekst.

Begroting 2017: € 2.500,--

Begroting 2018: pm

5.2. Projecten van anderen (A)

Project A1 – XL versie van CPNB actieboek Nederland Leest

De Vereniging wil graag (het lezen van) groteletterboeken in de openbare bibliotheek promoten. De CPNB is bereid om via de actie Nederland Leest aan de bibliotheken een groteletterversie aan te bieden. Deze druk wordt deels gefinancierd door Fonds XL en voor een klein deel ook door de Vereniging. De Vereniging zorgt daarnaast voor de promotie en bekendmaking van deze actie. Het is verder aan de bibliotheken of zij naast de gewone uitgave ook exemplaren van deze groteletterversie bestellen. Door de financiële bijdragen van Fonds XL en Vereniging Onbeperkt Lezen zijn aan de XL-editie voor de bibliotheken geen meerkosten verbonden.

Begroting 2017: € 7.500,-- (overige 2/3 door Fonds XL bekostigd)

Begroting 2018: € 7.500,-- (overige 2/3 door Fonds XL bekostigd)

Project A2 – XL versie van CPNB actieboek Kinderboekenweekgeschenk

De Vereniging wil graag het lezen van kinderboeken bevorderen voor kinderen die meer leesplezier hebben van een ander/groter lettertype. De CPNB is al vele jaren bereid om via de actie Kinderboekenweekgeschenk aan de boekhandel deze speciale versie aan te bieden. Deze druk wordt deels gefinancierd door Fonds XL en voor een klein deel ook door de Vereniging. De Vereniging zorgt daarnaast voor de promotie en bekendmaking van deze actie. Sinds 2016 wordt het Kinderboekenweekgeschenk uitgebracht als groteletterdrukboek (daarvoor was het in het lettertype "dyslexie"). Het is verder aan de boekhandel of zij naast de gewone uitgave ook exemplaren van deze groteletterversie bestellen. Door de bijdrage van Fonds XL en Vereniging Onbeperkt Lezen zijn hier voor de boekhandel geen meerkosten aan verbonden.

Begroting 2017: € 5.000,--

Begroting 2018: € 5.000,--

Project A3 – Braille-Autoriteit

Omdat braille als leesvorm onmisbaar is, is Vereniging Onbeperkt Lezen betrokken bij het oprichten van een braille-autoriteit en het vastleggen van een braillestandaard, die onder meer met een startsubsidie van de Koninklijke Bibliotheek kon worden gerealiseerd.

De grote doelstelling is dat er een braille-autoriteit komt voor het Nederlands Taalgebied die onafhankelijk van producenten en hulpmiddelenleveranciers codes voor het gebruik van braille vastlegt en bekendmaakt. Concrete doelen zijn op dit moment het updaten van de 6-punts

braillestandaard voor het Nederlandse en Vlaamse taalgebied samen en het uniformeren van regels voor het printen. Later zal tevens aandacht worden besteed aan het invullen van nog ontbrekende standaarden, zoals voor 8-punts braille en voor specifieke vakgebieden als wis-, schei- en natuurkunde.

Thans is de braille-autoriteit in oprichting. Eenmaal opgericht zijn er middelen nodig om de braille-autoriteit te laten voortbestaan. Afgesproken is dat betrokken partijen in Nederland en België gezamenlijk € 150.000,-- bijeenbrengen om de braille-autoriteit voor tenminste drie jaren te laten functioneren.

Begroting 2017: € 15.000,--

Begroting 2018: € 15.000,--

Project A4 – consulentennetwerk

Op initiatief van de dienstverleners Dedicon, Passend Lezen en de CBB en met instemming van de Koninklijke Bibliotheek wordt gewerkt aan het oprichten (of laten terugkeren) van een ondersteuningsnetwerk vanuit de dienstverlening Passend Lezen. Een ondersteuningsnetwerk waarin mensen dicht bij huis geholpen kunnen worden om de stap van het lezen van een gedrukt boek naar audio-lezen te kunnen maken. Of dit nu is via streaming, op cd met de daisyspeler of via de Webbox.

Het projectplan wordt momenteel geschreven door de directeur van de CBB. Hij heeft ook Solutions Radio (van de Webbox) benaderd om in het project te participeren.

Vereniging Onbeperkt Lezen wil dit project graag ondersteunen, omdat dit immers het lezen bevordert. Het kerndoel van het netwerk moet wel zijn het opsporen van mensen uit de doelgroep en hen persoonlijke begeleiding bieden. Werving mag geen doel op zich worden.

Consulenten moeten worden ingezet op basis van het adagium “ we helpen elkaar graag”. Opleiden en kennis en ervaringen delen op consulentendagen is een belangrijk facet van het consulentennetwerk. Onbeperkt Lezen stelt graag haar benedenverdieping met vergaderfaciliteiten beschikbaar om deze opleidings/ontmoetingsdagen te faciliteren.

Daarnaast wil de Vereniging Onbeperkt Lezen in totaal € 5.000 bijdragen aan investeringen die direct bijdragen aan het vergroten van de kennis van de consulenten.

Kosten 2017: € 2.500,--

Kosten 2018: € 2.500,--

Project A5 – Ontwikkeling toegankelijke e-boek-collectie

Tijdens het project Leesbevordering XL heeft Bartiméus een collectie van 500 e-boeken voor de jeugd opgebouwd. Ze zijn in een zodanig digitaal formaat opgemaakt, dat leerlingen ze kunnen lezen via het algemeen verkrijgbare leesprogramma de Marvin App. Omdat Bartiméus het collectiebeheer geen eigen taak vindt, is na bemiddeling van Vereniging Onbeperkt Lezen gevraagd of de KB dan wel Dedicon deze kan overnemen en er een voor alle kinderen met een leesbeperking een goed toegankelijke e-boek-collectie van te maken. De KB kan dat niet doen via de reguliere dienstverlening (vanwege de rechtenkwestie) en heeft Dedicon gevraagd een oplossing te vinden. Dedicon heeft een projectplan geschreven en vraagt voor het geschikt maken voor de uitleencollectie van BPL een bedrag van € 85.000,-. De KB is bereid hiervan € 40.000,- te financieren en Vereniging Bartiméus Sonneheerdt en Fonds XL zijn gevraagd dit bedrag aan te vullen.

Daarnaast loopt er in veel bredere context een traject dat is begonnen met een onderzoek naar de bruikbaarheid en toegankelijkheid van e-boeken door een testpanel van slechtziende lezers. Het blijkt dat lezers met een leesbeperking wel degelijk e-boeken een geschikte leesvorm, maar problemen hebben bij het vinden van deze boeken in het juiste bestandformaat. De vereniging volgt dit project op de voet en zal waar nodig haar invloed uitoefenen.

Begroting 2017: € 5.000,--

Begroting 2018: € 5.000,--

Project A6 - Kinderliedjesboek in 4 talen met zwartdruk en braille en tactiele illustraties

Laura Steinbusch, moeder van een blind zoontje, lid van de Vereniging en woonachtig in Zwitserland heeft bij de Vereniging een verzoek ingediend om financiële ondersteuning voor het maken van een kinderliedjesboek in meerdere talen en uitgevoerd in braille, met braille-muzieknoten en met voelbare plaatjes. Zij vraagt voor haar project € 25.000,-, gebaseerd op een oplage van 50 stuks. De Vereniging heeft een voorlopige toezegging gedaan van € 2.500,- en heeft haar het aanbod gedaan om voor het werven van de resterende gelden een aanbevelingsbrief op te stellen ter ondersteuning van de aanvragen. De aanvraag is doorgestuurd naar Fonds XL.

Begroting 2017: € 2.500,--

Begroting 2018: --

Hoofdstuk 6: Financiën

6.1. Meerjarenbegroting

In overleg met de financiële administrateur wordt jaarlijks een bijgestelde meerjarenbegroting opgemaakt. Nadat deze door het bestuur is vastgesteld, wordt deze in juni ter goedkeuring aangeboden aan de Algemene Ledenvergadering. Op basis van deze meerjarenbegroting stelt het bestuur elk najaar een jaarbegroting vast voor het navolgende kalenderjaar.

De meerjarenbegroting heeft een realistische basis. Geborgd moet worden dat personeelslasten, organisatiekosten van de Vereniging en de kosten voor huisvesting ook op de lange termijn kunnen worden opgebracht.

De meerjarenbegroting zoals die door de Algemene Ledenvergadering op 11 juni 2017 is goedgekeurd staat in bijlage III van dit beleidsplan.

6.2. Uitgaven in balans met de inkomsten

De inkomsten uit contributies van leden, bijdragen van donateurs, overige giften en nalatenschappen zijn veelal niet voldoende om tot een positief exploitatiesaldo te komen. De steunstichtingen van de Vereniging zuiveren daarom het tekort aan.

Mochten zich projecten aandienen, die niet in de begroting zijn opgenomen, maar waarvan de realisatie van groot belang is voor de doelgroep, dan is het mogelijk om voor eenmalige aanvullende investeringen een extra beroep te doen op de aan de Vereniging gelieerde steunstichtingen.

6.3. Nieuwe inkomstenbronnen

Geen overheidssubsidie

Sinds de Vereniging geen bibliotheekfunctie meer heeft, krijgt zij geen subsidie meer van de overheid. Ook niet voor de functie van belangenbehartiger van de doelgroep.

Uiteraard hebben wij hierdoor geen formele band met de overheid dan wel met de dienstverlenende organisaties voor aangepast lezen. Het ligt ook niet in de verwachting dat er in de komende periode alsnog een structurele subsidie aan de Vereniging wordt verstrekt in de rol van belangenbehartiger op het gebied van aangepast lezen. Het is niet ondenkbaar dat de overheid wel eenmalige subsidies verstrekt voor specifieke projecten, passend in de doelstellingen van de overheid.

Fondsenwerving

De Vereniging is naast belangenbehartiger en uitvoerder van projecten en activiteiten ook een fondsenwervende instelling. Voor zowel eigen als gezamenlijke projecten die bijdragen aan de Missie Onbeperkt Lezen zoekt de Vereniging voortdurend naar draagvlak en naar externe fondsen om ze te financieren. Het bedrag dat in de eigen begroting voor projecten wordt gereserveerd, is vooral bedoeld als vangnet voor projecten waarbij externe fondsenwerving (nog) niet slaagt of moet worden aangejaagd.

Overige inkomsten

In het vorige beleidsplan werd deelname aan de goede doelen loterijen als optie genoemd als nieuwe inkomstenbron. Nadere verkenning laat zien dat om hier in te kunnen participeren een aantal voorwaarden worden gesteld om zelf inspanningen op dit vlak te tonen, dat dit onhaalbaar is gezien de beperkte bezetting van het verenigingsbureau. Als nieuwe toelatingseisen dat mogelijk maken, zal de Vereniging zich opnieuw aanmelden.

Bijlage I - Profielschets bestuursleden

Missie en visie van Vereniging Onbeperkt Lezen

Nederland telt naar schatting 300.000 mensen met een leesbeperking omdat zij blind- of slechtziend zijn. Verder zijn er in Nederland naar schatting 700.000 mensen met dyslexie. Daarnaast is er nog een groep van tienduizenden mensen die om andere redenen, zoals afasie of een motorische beperking, aangewezen is op aangepaste leesvormen. Van deze mensen behartigt de Vereniging de belangen op het gebied van lezen met haar missie: Onbeperkt Lezen.

In de visie van de Vereniging mogen mensen met een leeshandicap geen beperkingen ervaren in de toegankelijkheid en beschikbaarheid van informatie- en lectuur. Hiervoor voert onze organisatie een 3-tal hoofdtaken uit:

- Het geven van informatie en advies
- Belangenbehartiging
- Ondersteunen van ideeën en initiatieven vanuit de achterban
- Het ondersteunen van projecten die het Onbeperkt Lezen bevorderen

Als Vereniging met inspraak van direct betrokkenen is zij aanspreekpunt én spreekbuis voor overheden en andere organisaties. De kernwaarden van de Vereniging zijn: open, behulpzaam, bekwaam, verantwoordelijk, samenbindend, onafhankelijk. De Vereniging inspireert tot nieuwe activiteiten en innovaties.

Organisatie

De Vereniging heeft een compacte organisatie (1,9 fte) die ondersteuning biedt aan de vrijwillige inzet van de leden van de vereniging en zorgt voor de dagelijkse werkzaamheden binnen de vereniging. De directeur vervult namens het bestuur een centrale rol met betrekking tot de missie van de vereniging ten aanzien van de politieke en maatschappelijke lobby (politiek, uitgevers, schrijvers, bibliotheken, onderwijs). De taken en verantwoordelijkheden van de directeur zijn vastgelegd in een directiestatuut.

De leden en hun leesbelangen staan centraal en de Algemene Ledenvergadering (ALV) is het hoogste orgaan binnen de organisatie.

Financiering

De Vereniging ontvangt geen inkomsten uit subsidie van de rijksoverheid. Als financieel beleid is bij bestuursbesluit vastgelegd dat de Vereniging haar exploitatie, bedrijfsvoering en dienstverlening bekostigt uit inkomsten zoals contributies, giften en legaten, waarbij het tekort in de exploitatie in enig jaar wordt aangezuiverd vanuit de aan de Vereniging gelieerde steunstichting Stichting Vrienden. Giften aan de Vereniging en aan de Stichting Vrienden kunnen volgens de regels van de inkomstenbelasting in aftrek worden gebracht bij de aangifte inkomstenbelasting.

De Vereniging heeft drie steunstichtingen (Stichting Vrienden, Stichting Bouwfonds en Stichting Fundatie Scheltema) en ook een wachtgeldstichting uit het verleden van de Vereniging de Nederlandse Luister en Braillebibliotheek..

De steunstichtingen garanderen dat de Vereniging haar functies, taken en activiteiten ook op langere termijn kan blijven uitvoeren.

Het bestuur

De bestuursleden worden gekozen op de Algemene Ledenvergadering op voordracht van het bestuur dan wel op voordracht vanuit de leden.

Het bestuur bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste negen leden.

In de samenstelling van het bestuur is er voldoende diversiteit op basis van leeftijd, ervaring en achtergrond.

Het bestuur wijst uit zijn midden een secretaris en penningmeester aan, die samen het dagelijks bestuur vormen. De voorzitter wordt rechtstreeks door de Algemene Ledenvergadering gekozen.

Binnen het bestuur is voldoende kennis en ervaring aanwezig op het gebied van de lectuurvoorziening, leesbeperkingen, taal, cultuur, educatie, sociale en maatschappelijke betrokkenheid, financiën en organisatie.

Profielomschets van de individuele bestuursleden.

- Is lid van de Vereniging Onbeperkt Lezen
- Heeft kennis van, ervaring en affiniteit met het werkgebied van de vereniging
- Vervult zijn of haar bestuurlijke taak met verantwoordelijkheidsbesef en de nodige discretie en zowel intern als extern zal hij of zij de belangen van de vereniging beschermen en verdedigen
- Zet zich in om de doelstellingen van de vereniging te realiseren en zich hiervoor te verantwoorden in de Algemene Ledenvergadering.
- Wordt geacht zijn of haar ideeën/deskundigheid in te brengen en daarmee constructief bij te dragen aan de besluitvorming.
- Heeft geen tegenstrijdig belang op het moment van benoeming
- Kan werkzaam zijn in teamverband.
- Past binnen de samenstelling van het bestuur op het moment van benoeming.

Overig

Het bestuur zal op het moment dat aanvulling van het bestuur nodig is het gewenste profiel en de samenstelling en competentie van het bestuur bespreken.

Bij elke (her) benoeming van leden van het bestuur dient de profielomschets voor het bestuur in acht te worden genomen.

Goed bestuur

Het bestuur van de Vereniging Onbeperkt Lezen hecht aan een goed, verantwoord en transparant beleid en toezicht. In dat kader werkt de vereniging conform de Governance Code Cultuur.

De Vereniging Onbeperkt Lezen is geregistreerd als een zogenaamde (culturele) ANBI-organisatie (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Bijlage II – Personele invulling organisatie

Bestuur

Het bestuur is gekozen door de Algemene Ledenvergadering. Binnen het bestuur is voldoende kennis en ervaring aanwezig op het gebied van de lectuurvoorziening, leeshandicaps, taal, cultuur, educatie, sociale en maatschappelijke betrokkenheid, financiën en organisatie. De leden van het bestuur ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Het bestuur vergadert vijfmaal per jaar. Voor het bijwonen van vergaderingen wordt een bescheiden vacatiegeld uitbetaald en onkosten worden vergoed. Het bestuur wordt in 2017 gevormd door de volgende leden:

mr. J.F.W. (Hans) Smit,
voorzitter

Mw. M.J. (Marga) Allin,
secretaris

mw. drs. M.A.A. (Marie-Leontine) de Graaf-Krüger,
penningmeester
benoemd op 10 juni 2017

mr. H. (Henk) Treure,
penningmeester
afgetreden op 10 juni 2017

mw. A.M. (Gyntha) Goertz,
algemeen bestuurslid - aandachtsgebied onderwijs

mw. S.D. (Suzanne) Meeuwissen,
algemeen bestuurslid – aandachtsgebied uitgevers

mw. M. (Ria) Batelaan,
algemeen bestuurslid – aandachtsgebied hersenletsel

Het verenigingsbureau

Het verenigingsbureau in Den Haag voert onder leiding van de directeur projecten uit, organiseert evenementen en ondersteunt het bestuur en de (leden)werkgroepen. Op het verenigingsbureau kan men ook terecht voor informatie en advies op het gebied van aangepast lezen, over het lidmaatschap of donateurschap, de diverse activiteiten en publicaties. Op het verenigingsbureau zijn twee medewerkers in vaste dienst:

drs. M.M.C.M. (Monique) Oudshoorn-van Egmond, directeur
Q.J.J. (René) Vink, beleidsmedewerker

Ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden volgt Vereniging Onbeperkt Lezen de CAO Openbare Bibliotheken. De pensioenregeling is bij pensioenfonds POB ondergebracht.

Bijlage III – Meerjarenbegroting 2017- 2020

Deze meerjarenbegroting is vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering in 2017 en kent de volgende structuur en opzet:

Lasten:

De uitgaven worden gevormd door personeelskosten, huisvestingskosten, organisatiekosten en kosten voor projecten.

Baten:

De inkomsten worden gevormd door contributies, donaties, nalatenschappen en giften.

Resultaat:

Tekorten op het resultaat worden aangezuiverd door de Stichting Vrienden zodat het resultaat (baten minus lasten) 0 wordt.

Bedragen in euro's

	2017	2018	2019	2020
Baten				
Contributies	30.000	30.000	30.000	30.000
Bijdragen voor projecten	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Overige	399.000	362.000	365.000	369.000
Totaal	429.000	392.000	395.000	399.000
Lasten				
Personeel	187.000	190.000	193.000	196.000
Huisvesting	12.000	12.000	12.000	13.000
Organisatie en afschrijvingen	150.000	110.000	110.000	110.000
Projecten	80.000	80.000	80.000	80.000
Totaal	429.000	392.000	395.000	399.000
Baten/Lasten	-	-	-	-